

SISÄLTÖ:

- Puheenjohtajan mietteet, sivu 1
- Tapahtumia 2008, sivu 2
- Syyskokous, sivut 2 ja 3
- Ikä infoa, sivu 3
- Kännykän synty, sivu 4
- Jussin palsta, sivut 5 ja 6
- Hallituksen yhteystiedot, sivu 7

VR Sähkötekniiset -STY ry

TIEDOTUS

6/ 2007

9.12.2007

Ω

Ω

Puheenjohtajan mietteet

Edellisessä tiedotteessa puheenjohtaja pohdiskeli hieman tulevaisuuden tuulia. Tässä tiedotteessa muistellaan vähän menneitä. Yhdistyksemme puheenjohtajana vuosina 1966 - 1968 toiminut Matti Karvonen on muistellut kännykän syntymiseen liittyviä tapahtumia. Tästä ja monista mielenkiintoisista tapahtumista on saatavissa lisäinformaatiota 14.12 avattavassa "Veturiradiosta kännykkään" – näyttely Rautatiemuseolla Hyvinkäällä. Yhdistyksemme jäsenet ovat olleet aktiivisesti mukana varmistamassa näyttelyn valmisteluissa. Käykää tutustumassa. Tutustumisaikaa on 9.3 asti.

Linjaa ja matriisia

Nykypäivänä ovat työmaat muuttuneet projekteiksi. Organisaatiot ovat muuttuneet linjaorganisaatioista matriisi- ja projektiorganisaatioiksi. Näillä muutoksilla on haettu tekemiseen tehokkuutta ja valmistusaikojen nopeutumista. Verkottuminen on ensi arvoisen tärkeää jne jne.

Tehokkuus ajattelussa on henkilöstön määrä minimoitu. Kehitystyöstä on käsitys että kilpailuttamalla tarjoajat kehittävät myös henkilöstön minimoinnin lisäksi toimintatapaansa ja tarjottavaa tekniikkaa sekä parhaita ratkaisuja. Urakoitsijalla minimiin vähennetty henkilökunta tarjoaa ja kehittää teknisiä ratkaisuja sekä kokoa projektiryhmän joka urakoi projektin valmiiksi. Se on nähty että henkilöstö on tiukoilla yrityksessä kuin yrityksessä. Näin myös yhdistyksemme jäsenet. Mutta syntykö näin toimien myös uusia "kännyköitä" tai muita menestystarinoita? Vai käykö niin että kehittämisen sijasta keskitytään parantamaan katetta minimoimalla tekeminen? Eli tehdään se mitä tilataan ja lisäeuroilla tehdään lisää.

Saattaa olla, että käy samoin kun entiselle projektipäällikölle Oulussa. Oli saatu JKV rakennettua Helsingistä Ouluun ja tätä piti toki juhlistaa harjakaisilla ja hyvällä saunalla. Löylyt ja sauna olivat hyvät, mutta suihkusta ei tullut muuta kuin kylmää vettä. Tilanne toki harmitti saunoja projektipäälliköstä lähtien. Jossain vaiheessa tuli annettua sitten palautetta tyyliin "eikö tullut mieleen tilata myös lämmintä vettä". Tähän saunan tilaaja vastasi, että "tuli tuli mutta sä et tilannut muuta kun saunan ja itte oot aina sanonu että tehdään vaan se mitä tilataan".

Näillä sanoilla, arvoisat jäsenet, toivotan Teille Hyviä Joulusaunoja ja lämpöisiä suihkuvesiä sekä menestyssekästä vuotta 2008.

Arto Isomäki

Puheenjohtaja

Tapahtumia 2008

helmikuu	tiedote nro 1
maaliskuu	14.3. kevätkokous
huhtikuu	tiedote nro 2
toukokuu	29.5. laidunkauden avajaiset
kesäkuu	tiedote nro 3
elokuu	opintomatka, mahdollisesti viikko 34 (tarkennetaan myöhemmin)
elokuu	tiedote nro 4
lokakuu	tiedote nro 5
joulukuu	tiedote nro 6

Muuta mielenkiintoista. Veturiradiosta kännykkään näyttely Hyvinkäällä Rautatiemuseolla 14.12.2007 - 9.3.2008.

SYYSKOKOUS

HUOM; Pöytäkirja on tarkastamaton.

Aika	25.10.2007 klo 15.00
Paikka	Helsinki, VR Pääkonttorin kokouskeskuksen auditorio
Läsnä	26 jäsentä

1 Avaus

Yhdistyksen puheenjohtaja Arto Isomäki avasi kokouksen klo 15:00.
Lyhyt katsaus yhdistyksen tulevasta strategiasta ja tervetuliaissanat.

2 Laillisuus ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Todettiin laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3 Esityslista

Kokouksen järjestäytyminen

Kokoukselle valittiin puheenjohtajaksi Aarre Loppi

Kokouksen sihteeriksi kutsuttiin Tero Muje

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Erkki Helkiö ja Martti Ronko. Toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

4 Esityslista

Hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

5 Puheenjohtajan valinta vuodeksi 2008

Ehdotettiin ja kannatettiin Arto Isomäkeä, joka valittiin yksimielisesti tehtävään..

6 Varapuheenjohtajan valinta vuodeksi 2008

Ehdotettiin ja kannatettiin Johanna Wärettä , joka valittiin tehtävään yksimielisesti.

7 Hallituksen jäsenet ja varajäsen

Ehdotettiin hallituksen kokoonpanoksi seuraavia henkilöitä: Tero Muje, Erkki Kallio, Erkki Airaksinen, Markku Toukola, Risto Ala-Korpela ja varajäseneksi Jukka Salosta.

Muita ehdotuksia ei tullut, joten ehdotetut henkilöt valittiin hallitukseen vuodeksi 2008.

8 Toimintasuunnitelma

Arto Isomäki esitteli toimintakertomuksen 2008.

Hyväksyttiin toimintakertomus kommentteilla.

9 Jäsenmaksu

Taloudenhoitaja Erkki Kallio kertoi talousarvion perustuva 3,50 € kuukausimaksuun.

Hyväksyttiin jäsenmaksuksi vuodelle 2008 3,50 €

10 Talousarvio

Taloudenhoitaja Erkki Kallio esitteli talousarvion.

Talousarvioon ei tullut kommentteja, joten se hyväksyttiin muutoksitta.

11 Tilintarkastajat

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi ehdotettiin Teuvo Halonen ja Markku Puskala, jotka valittiin tehtävään.

Varatilintarkastajiksi valittiin Aarre Loppi ja Martti Ronko.

12 Edustajat
Ei valittu edustajia muihin kokouksiin.

13 Tukistipendit
Hakemuksia ei ollut tullut, joten stipendejä ei myönnetty.

14 Huomionosoitukset
Veikko Sjöholmille luovutettiin STY-viiri.

15 Strategian esittely
Arto Isomäki kertoi hallituksen valmistelemasta strategiasta. Keskusteluissa jäsenistö ilmaisi huolen avoimuudesta ja liikesalaisuuksien säilymisestä kun eri yritysten sähköhenkilöt ovat samassa foorumissa. Onkin selvitettävä tarkemmat toimintamallit ja tavat. Kyseltiin muiden maiden ja muiden alojen vastaavista malleista. Eri toimialoilla on varsin toimivia toimintamalleja.

16 Strategiaa liittyvät päätökset
Hallituksen esitys hyväksyttiin yhdistyksen strategiaksi. Kysymykseen "Miten hallitus saa strategian tietoisuuteen?", Arto Isomäki vastauksessa kertoi yhteistyökanavien kehittämisen olevan avainasia. Esimerkkinä hän mainitsi EKE-tilaisuuden.

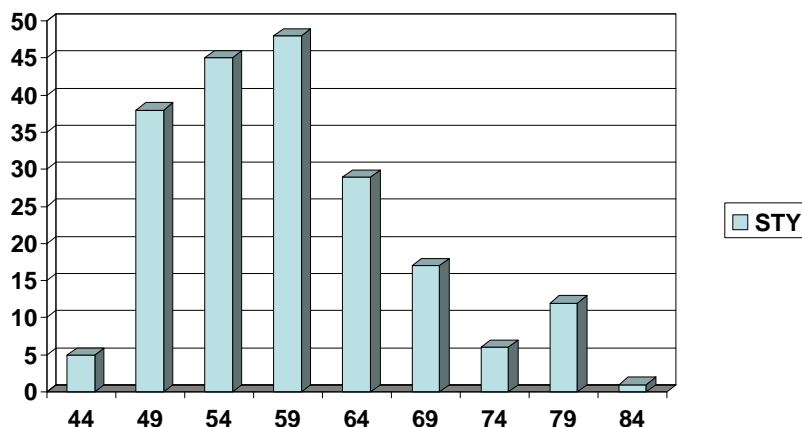
17 Muut asiat
Päätettiin, että vuosikokouskutsu toimitetaan tiedotteessa. Arto Isomäki kertoi vuoden 2008 opintomatkohteesta; Vologda. Kommentteja tuli lähinnä ajankohdasta, johon Arto Isomäki kommentoi että ajankohta on pitkälti isäntien määrittelemä.

18 Kokouksen päättäminen
Kokouksen puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16:15.

STY:n jäsenistön ikäjakauma

Vaaka-akselilla syntymävuosi; Sarake 1, 1940-1944 syntyneet. Sarake 2, 1945-1949 syntyneet jne Pystyakselilla kunkin 5 vuotis jakson jäsenistön jakauma lukumäärä.

STY:n työssäkäyvän jäsenistön ikäjakauma 15.10 tilanteessa.

Kännykän syntytarina

Miten nokialaisesta tuli maailman myydyin matkapuhelin, ja miten suomalainen elektroniikan osaaminen nousi maailman huipulle? Kännykän esi-isä oli veturiradio ja Valtionrautatiet teki pioneerityön langattomien yhteyksien rakentajana. Veturiradion kehitys kännyköiksi on kuin monivaiheinen jännitysnäytelmä, jonka aikana on koettu oivalluksia ja menestyksiä, mutta myös pettymyksiä, kriisejä ja draamaa.

Suunnittelun käynnisti Kuurilan junaonnettomuus v. 1957, 26 kuolonuhria vaatinut rauhanajan tuhoisin junaonnettomuus. Kaksi pikajunaa lähetettiin erehdyksessä toisiaan vastaan yksiraiteiselle Kuurilan ja Iittalan välillä rataosuudelle. Onnettomuutta ei olisi tapahtunut, jos juniin olisi ollut jonkinlainen yhteys. Onnettomuuden seurauksena VR päätti hankkia rautateille sellaisen radiojärjestelmän, jolla junanlähettäjät voivat olla jatkuvasti yhteydessä vetureihin. Jo 1960-luvun alkuvuosina rakennettiin koejärjestelmä käyttäen sveitsiläisten Autophonin ja Brown Boverin kalustoa.

Lopullista järjestelmää varten vaadittiin mobiili järjestelmä, jossa tukiasemien välillä kuljettaessa yhteys säilyy automaattisesti siirryttäessä tukiaseman alueelta toiselle. Samaan aikaan puolustuslaitos havitteli samantapaista komppaniaradiota periaatteella "soita mistä tahansa mihin tahansa". Kun puolustuslaitos luopui hankkeesta, Salora suunnitteli ja tarjosi rautateille heidän vaatimustensa mukaisen järjestelmän kokeiltavaksi maksutta. Tässä linjaradioksi kutsutussa järjestelmässä oli Saloran veturiradio, ensimmäinen Suomessa valmistettu matkapuhelin.

Nokia oli perustoimintojensa paperin, kumin ja kaapelin ohella päättänyt 1967 fuusiolla nousta elektroniikka-alalla suureksi Euroopassa ja koko maailmassa. Varsinkin kaapelitehdas tuotti hyvin, lisäksi saatiin rahaa valtion tukena, osakeanteina ja pankkilainoina. Ostettiin yrityksiä ja luotiin uutta tuotantoa kuten Mikko-tietokoneet, digitaaliset puhelinkeskukset ym.

Alun perin ei ollut tarkoitus tuottaa viihde-elektroniikkaa, mutta kun Salora joutui vaikeuksiin, pelättiin sen menevän ruotsalaisille tai kuvaputkitehdastaan juuri rakentavalle Suomen valtiolle. Nokia solmi Saloran kanssa yhteistyösopimuksen 1975. Saloralla oli hyvä väritelevisio, jota ryhdyttiin valmistamaan myös ulkomailla suuressa määrin ja eri nimillä. Japanilaiset kuitenkin valtasivat TV-markkinat ja Nokia sai suurimmat tappionsa Salora-seikkailustaan. Lisäksi Neuvostoliiton romahdus lopetti kannattavan kaapelin viennin itämarkkinoille. Yleisen lamankin yllättäessä Nokia oli niin suurissa vaikeuksissa, että se joutui luopumaan myös vanhoista perustoiminnoistaan.

Nokian onneksi se oli perustanut Saloran kanssa radiopuhelintehdas Mobiran. Saloran kaaduttua Mobira jäi Nokian omistukseen. Nokialla oli myös entuudestaan jäljellä hyvä verkkotietämys, eli edellytykset matkapuhelinteollisuudelle. Kun Mobirakin oli suurissa vaikeuksissa, pelasti sen rautateiltä tullut linjaradiotilaus. Vuonna 1982 Mobira liitettiin Nokiaan.

Rautateiden linjaradion innoittamana ryhdyttiin maahan rakentamaan maantieliikenteen käyttöön automaattista ARP-radiopuhelinverkkoa. Suomeen rakennettiinkin maailman laajin autoradioverkko, johon radiona sovellettiin Saloran veturiradiota. Ja sitä myytiin merkillä Mobira.

Seuraava askel oli pohjoismaisena yhteistyönä suunniteltu ja rakennettu NMT-verkko (Nordisk-Mobil-Telefon). Kun se vielä hyväksyttiin yleiseurooppalaiseen käyttöön, saivat pohjoismaiset valmistajat Eriksson ja Nokia etulyöntiaseman. Matkapuhelin oli jo saatu niin pienikokoiseksi, että se mahtui käm-meneen, siitä tuli "kännykkä".

Taajuusalueiden ruuhkaisuuden ja rajallisuuden vuoksi tarvittiin vielä uusi verkosto koko maailman tarpeisiin. Valittu tekniikka oli kaikille tuttu GSM. Nokia oli hyvin selvillä suunnitelmasta ja valmisti jo täyttä päätä uusia kännyköitä standardin tullessa hyväksytyksi. Nokia toteutti suuruuden unelmansa, ja siitä tuli kuin tulikin Euroopan ja maailman suurin matkaviestimien valmistaja.

Suomen rautatiemuseossa avataan 13.12.2007 näyttely "Veturiradiosta kännykkään", joka esittelee laajemminkin rautateiden radiotekniikkaa sota-ajoista nykypäivään.

Näyttelyn valmisteluun on osallistunut joukko VR Sähkötekniset-STY ry:n jäseniä.

Matti Karvonen
STY:n puheenjohtaja 1966-1968

JUSSIN PALSTA

Turku 30.11.2007

Ursininkatu 3 B 30, 20100 TURKU

Email: juhani.pitkanen@pp3.inet.fi

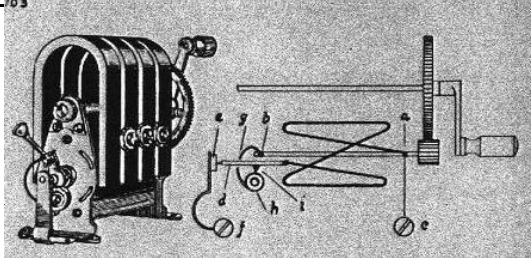

Museotapaamiset eläkeläisille

Eläkeläisille järjestetään kuukausittainen kahvitelu- / keskustelutapaaminen **joka kuukauden viimeisenä keskiviikkona kello 13.00 Suomen Rautatiemuseolla** ja näin tuetaan museon toimintaa. **Seuraavat kokoukset ovat vuonna 2008.**

Koordinaattorina toimii Matti Karvonen Hyvinkäältä puh. 019 – 417 870. Kaikki kiinnostuneet ovat tervetulleita eikä etukäteen tarvitse ilmoittautua.

Museoitavia esineitä ja tietoa

Kammesta pyörittämällä keskipakokiskytkin **h** poistaa oikosulun ja induktorin käämi pyörii kestopagneettien välissä, kehittäen jännitettä ulostuloruuveihin **f** ja **c**. Jännitteen suuruus riippuu pyöritysnopeudesta.
e-ulostulo kosketin
a-käämin alkupää
b-keskipakokytkimen jousi
i-kosketin (kuvateksti Erkki Rinne)

Olisiko Sinulla rautatiealan tele- tai sähköesineitä, jotka voisit luovuttaa Suomen Rautatiemuseoon. Myös vanhat painotuotteet lähinnä ennen 1950-lukua käytössä olleet kiinnostavat. Alan toimintaan liittyvät lehtileikkeet, kirjoitukset, kartat ja kuvat, sisältävät usein historiaan liittyviä asioita. Oman lukunsa muodostavat omat valokuvasi, jotka liittyvät rautateihin, matkoihin ja oman työmaasi toimintaan. Niitä voi lähettää osoitteella: Suomen Rautatiemuseo, Hyvinkäänkatu 9, 05800 Hyvinkää. Muista kuitenkin mainita lähettäjä, kuvanottoaika ja pieni kuvaus aiheesta.

Asioista voi myös keskustella Matti Karvosen kanssa, puh. 019 – 417 870 tai lähettää minulle sähköpostia otsikkotaulussa mainittuun osoitteeseen.

Viereinen kuva on piirretty VR:n Lennätinkonepajan kirjaan (Lenn-puh- ja soittolaitteiden rakenne”) vuonna 1931.

Kirja puuttuu Rautatiemuseon kokoelmista !

*

Museovaliokunta kokoontui Hyvinkäällä 15.11.2007

Palaverissa käsiteltiin mm. seuraavia asioita:

Suomen rautatiet 150 v – 2012 – ideoita juhlanäyttelyyn

- näyttelyn peruslinjauksista on syntymässä suunnitelma, joita me käsittelemme ideoiden yhdessä Raide-rele ry:n edustajien kanssa maaliskuussa Alppilassa,
- osa tinavarastossa olevista esineistämme on tarkoitus saada esille sopivassa ympäristössä,
- sähköteknisesti ensimmäiset kääntösillat (mm. Tammisaari ja Kyrönsalmi), onko pienoismalleja, valokuvia

Tele- ja sähköesinekuvasto nettiin

- Rautatiemuseon sivuille nettiin on tarkoitus saada esinekuvasto ensi kevään aikana. Tinavaraston esinekuvastosta olen saanut sähköiseen muotoon pohjamateriaalin 64 esineelle (tulee kaikkiaan noin 250). Tekstien osalta on kuitenkin puutteita ja tarvittaneen mm. eläkkeellä olijoiden tietoja. Yritän tavoitella koesineen kanssa tekemisissä olleita ensi vuoden alkupuolella.

Rovaniemeltä keväällä purettu kankiasetinlaite

- Rovaniemen ainutlaatuisen kankiasetinlaitteen sijoittaminen museolle tulisi selvittää. On nyt Tinavarastossa. Tarvitaan kaksikerroksinen rakennus, jossa lämmin tila. Vertailun vuoksi tilaan tulisi ehkä sijoittaa myös kampaistinlaite. Keskusteltiin myös siitä voitaisiinko tilaan sijoittaa vain osat asetinlaitteesta. Aarre Loppi lupasi keskustella mekaanisten kanssa vaihtoehdoista. Hyvinkäällä asuu mm. eläkeläinen Kimmo Airisto.

Seinäjoen maakuntamuseo palautti lainassa olleet tele- ja sähköesineet

- Seinäjoelta toimitetun materiaali on Matti Karvosen "käsittelyssä" Tinavarastossa. Nämä listataan tässä vaiheessa omaan luetteloonsa. Myöhemmin selvitetään mitä vanhemmista esineistämme voidaan korvata näillä.

*

"Veturiradiosta kännykkään" –näyttely Rautatiemuseossa 14.12.2007 >

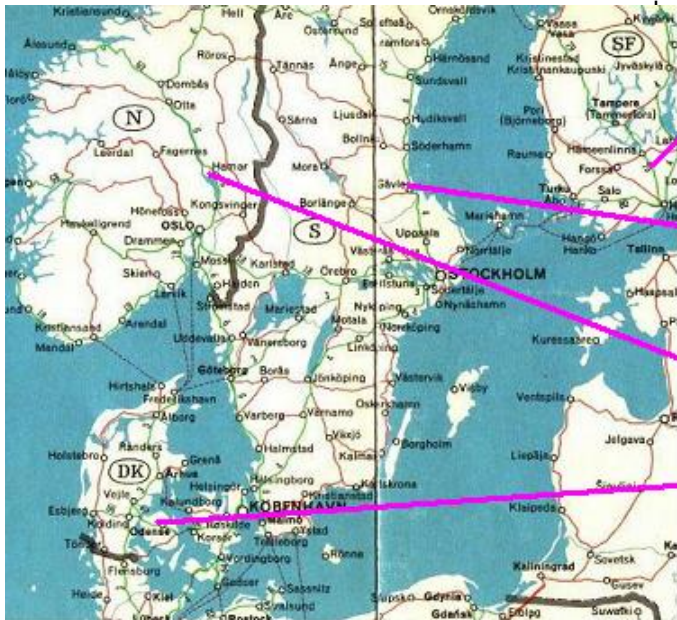
- Näyttelyn avajaiset kutsuvieraille 13.12.2007
- Muuten näyttely on avoinna museon aukioloaikoina huhtikuulle 2008 ehkä lyhyitä katkoksia lukuun ottamatta,
- Näyttelyn lainaaminen muualle (kuten Toijalan veturimuseo, mahdollisesti Nokia Oy) keskusteltiin alustavasti.
- "Analogi-radiohenkilöiden" palaveri 14.12.2007 museolla ja Riihimäessä, Esko Huovinen ja Veikko Rahkonen hoitavat järjestelyjä – palaverissa voisi kertoa ehdotuksia museoitavista esineistä.
- Näyttelyn valmistelut ovat edenneet suunnitelmien mukaan Matti Karvosen ja Veikko Rahkonen johdolla yhteistyössä museon kanssa.
- Kuvassa Saloran ensimmäisiä veturiradiopuhelimia

Veturiradio SRP20VR

Pohjoismaiset rautatiemuseot

Suunnitellessasi kesän 2008 lomaretkiä Skandinaviin voit myös huomioida aina mielenkiintoiset rautatiemuseot, joiden sijainti kuvassa. Museot avoinna päivittäin koko vuoden, paitsi Norjan vain kesäkuu-

Suomen Rautatiemuseo
Hyvinkää
Hyvinkäänkatu 9

SJ Ruotsin Rautatiemuseo
Gävle
Rälsгатan 1

NSB Norjan Rautatiemuseo
Hamar
perustettu 1896

DSB Tanskan Rautatiemuseo
Odense
24, Dannebrogsgade

Museovaliokunnan seuraava kokous

Kokoontuminen jälleen Suomen Rautatiemuseolla Hyvinkäällä torstaina 24.01.2008

*

Pari tarinaa

#

- Ruotsalainen oli tietokonekursseilla eikä oikein menestynyt. Viimein opettaja huokasi ja sanoi:
- Jotta voisi oppia käyttämään tietokonetta, pitää päässä olla jotain.

Seuraavana päivänä ruotsalainen ilmestyi oppitunnille lippalakki päässä.

#

- Miksi ruotsalainen seisoo postilaatikon vieressä pistorasia kädessä ?
- Hän odottaa sähköpostia tyttöystävältään,

#

Isä oli ollut metsällä. Pikku-Kalle kysyi äidiltä:

- Mitä ruokaa meillä on tänään ?
- Paistettuja jäniksen jälkiä ja ohiamuttua sorsaa, äiti vastasi.

#

Voitko nykykielellä antaa diplomaattisemman lausunnon henkilön luonteesta: "Pikkujouluihin valmistuva viestintäkon sultti, ex-pääministeri Göran Persson otti pikkujouluihin lähtiessään Viagraa. Seuraus oli se, että mies kasvoi 30 senttiä ja hänen kaulansa jäykistyi." - Tekniikka ja Talous, perusinsinööri Veijo.

PUHEENJOHTAJA

Arto Isomäki
Lohkopellontie 6-10 M 00650 HELSINKI
VR-Rata Oy E-S alue, Pasila 040 86 20325 gsm
Ratapihantie 6, 00520 HELSINKI arto.isomaki@vr.fi

VARAPUHEENJOHTAJA

Johanna Wäre
Ryydynkatu 41 33400 TAMPERE 0307 30 508 työ
Corenet Oy 040 86 30508 gsm
Rautatiekatu 21 B, 33100 TAMPERE johanna.ware@corenet.fi

SIHTEERI

Tero Muje
Leppätie 3 11310 RIIHIMÄKI 0307 21 609 työ
Corenet Oy pääkonttori 040 86 21609 gsm
PL 488, 00101 HELSINKI tero.muje@corenet.fi

TALOUDENHOITAJA

Erkki Kallio (09) 587 5973 kot
Ohjaajantie 10 A 5 0307 26 505 työ
Corenet Oy Suunnittelu Riihimäki 00400 HELSINKI 040 86 26505 gsm
Pohjoinen Asemakatu 5, 11130 RIIHIMÄKI erkki.kallio@corenet.fi

Jäsen (matkailu)

Erkki Airaksinen
Sähkötäjänkatu 2 B 14 00520 HELSINKI (09) 142 030 kot
VR Engineering Pasila 040 86 63810 gsm
Aleksis Kiven katu 17 A, 00510 HELSINKI erkki.airaksinen@vr.fi

Jäsen (jäsentilaisuudet)

Markku Toukola
Vanhaistentie 14 T 185
VR Osakeyhtiö Helsingin varikko 00420 HELSINKI 040 86 63433 gsm
Veturitie 20, 00240 HELSINKI markku.toukola@vr.fi

Jäsen

Risto Ala - Korpela
VR-Rata Oy L-S alue 33820 TAMPERE 040 86 30301 gsm
Veturikatu 32 risto.ala-korpela@vr.fi
33820 TAMPERE

Varajäsen

Jukka Salonen
Koppelonkuja 12 05860 HYVINKÄÄ (09) 5840 5154 työ
Ratahallintokeskus 040 548 7584 gsm
PL 185, 00101 HELSINKI jukka.salonen@rhk.fi